вижте новините на детски език

Честит рожден ден на Йордан Радичков

Новини | Култура | на 24.10.2022 07:19 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

Вчера големият български писател Йордан Радичков имаше рожден ден. Сигурно ти е интересно да знаеш повече за автора на "Ние, врабчетата".

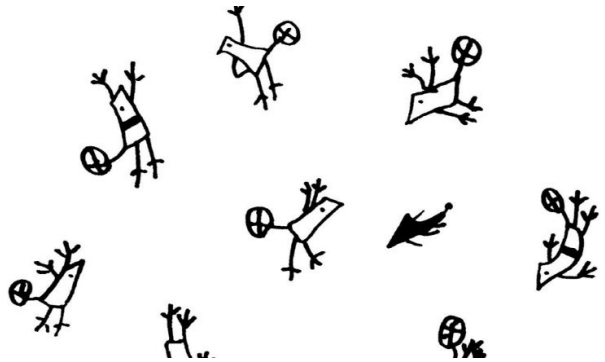

Знаеш ли кой е Чир? А Драги ми господине? Мититаки? Смрадовранката? Юнашка фланелка?

Ако знаеш, значи си чел "Ние, врабчетата" - и сигурно си представяш колко е трудно да пробиеш яйцето. Или да обясниш нещо на едно дърво, защото дървото и сто години да ходи на училище, пак нищо няма да разбере със своята дървена глава, въпреки че то и на училище не ходи. Или как птицата използва опашката си като кормило. Или как птичата перушина във възглавницата ни помага да летим насън.

Ако знаеш всичко това, значи вече си чел нещо от един от най-големите български писатели - Йордан Радичков. Разбира се, той не пише само за врабчета, тоест само за деца. Но книгите му за възрастни - тези, заради които е номиниран за Нобелова награда и заради които големите съвременни писатели го четат и препрочитат - по някакъв начин приличат на "Ние, врабчетата". Например в тях също има един отделен свят, който е и не е като нашия. Свят с много особени характери. Със свои вярвания.

Това е светът на едно село в Северозападна България - може би подобно на селото, в което Радичков се е родил - Калиманица. Но не съвсем. Може би подобно на село от приказките. Но пак не съвсем.

Хората в това село вярват в неща като от приказките - подобни на змейовете, самодивите и така нататък. Само че други. Например във верблюди - верблюдът е същество, което яде камъни и превръща всичко в пустиня, и Луната затова е гола, защото верблюдите са опасли всичко и ще трябват пет хиляди години, за да порасте нещо ново. Или да вземем тенеца - това е човек, който е умрял, но пак е тук, защото има работа за довършване. И други неща - Радичков измисля нови митове и когато четеш, те стават съвсем истински.

Освен това хората от това село, черказците, виждат целия свят по друг начин. Един например отива до луната, но там има много прах, който му цапа "ногавиците" - нещо като цървули, но по-друго (Радичков измисля свой диалект). Или пък отива до Париж, но Париж има почивен ден и е съвсем празен, само една Айфелова кула се вижда в мъглата. Да не говорим пък какво става, когато черказците отидат в гората. Тогава е страшно и приказно и те самите не са сигурни какво значи.

И ти, когато един ден прочетеш тези книги, няма да си много сигурен. И слава богу! Защото хората, които знаят какво значи една книга, няма да я прочетат отново. Може би ще си преговорят само значението. А книгите са много по-интересни от своята "поука", нали?

Впрочем засега ти препоръчваме да препрочетеш "Ние, врабчетата". Или другата детска книга на Радичков - "Малки жабешки истории". Ако имаш време, непременно иди да гледаш "Ние, врабчетата" в Кукления театър - страхотно е, а и ще ти дойдат идеи как и вкъщи можеш да си направиш такива кукли.

А ние ще ти разкажем нещо, което чухме от внука на писателя - той също се казва Йордан Радичков. Та Дани ни разправи как веднъж с дядо му намерили скакалец. Огромен скакалец! Много го пазили и отишли в Природонаучния музей да питат дали не е някакъв рядък вид. Оказало се най-обикновен скакалец, просто гигантски. Но ние мислим, че нищо обикновено няма в тая работа, ами скакалецът не е искал да му дадат научно име и да го забодат с карфица в музея.

Сигурно искаш да питаш дали Радичков е жив, щом има рожден ден. Не, не е. Но историите му са живи и дълго ще летят сред нас, и ще помагат и на нас да летим в сънищата си. Като птичата перушина.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/1686-chestit-rozhden-den-na-yordan-radichkov

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени